

- у створенні особистісної моделі митця, постать якого поєднує ґрунтовний професіоналізм, самовідданість, мистецьке натхнення, високе почуття патріотизму, фанатичну працелюбність, широту інтересів, потяг до досконалості, невичерпну спрагу творчості.

Прокопенко Л. І.,
доцент кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи
Київського національного університету
культури і мистецтв, м. Київ

РОДОМ З МИКОЛАЇВЩИНИ. ОСНОВНІ ВІХИ ТРУДОВОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА В. М. МЕДВЕДЕВОЇ

*(із серії «Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи у
персоналіях»)*

Валентина Миколаївна Медведєва – український фахівець у галузі книгознавства та бібліотечної справи, яка понад 48 років віддана своїй професії.

Медведєва Валентина Миколаївна (дівоче прізвище – Кушнір) народилася 11 вересня 1946 року в селі Ольгопіль Новобузького району Миколаївської області. Навчалась у Ольгопільській восьмирічній школі та Возсіятській середній школі, яку закінчила у 1964 р. з відзнакою (срібною медаллю). У цьому ж році стає студенткою Харківського державного інституту культури. Після закінчення вищого навчального закладу у 1968 році і отримавши диплом бібліотекаря-бібліографа вищої кваліфікації, була направлена на роботу до Державної республіканської бібліотеки для дітей (нині – Національна бібліотека України для дітей), де пройшла основні етапи професійного зростання від старшого бібліотекаря до завідуючої науково-дослідним відділом (1968-1993). Методичну діяльність у галузі бібліотечно-інформаційного обслуговування, Валентина Миколаївна поєднувала з науково-педагогічною. Упродовж з 1976 по 1996 роки працювала викладачем кафедри теорії та практики культури Інституту підвищення кваліфікації працівників культури Міністерства культури України (нині - Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв).

У 1993 році Валентина Миколаївна переходить на роботу до Міністерства культури України: призначена на посаду Секретаря колегії Міністерства культури України (1993-1994), помічника Міністра (1994-1995). У 1995-1996 рр. працює головним спеціалістом відділу народної творчості головного управління культурно-просвітницької роботи Міністерства культури і мистецтв України.

У 1996 році Валентина Миколаївна переходить на роботу до КДІК (нині – КНУКіМ), із яким пов'язана подальша трудова діяльність. У 1996-1998 рр.

Валентина Миколаївна перебуває на посадах Вченого секретаря Ректорату КДІК; помічника ректора. У 1998 році Валентина Миколаївна призначена на посаду проректора, на якій перебувала до 2012 року. Водночас, науково-педагогічну діяльність Валентина Миколаївна продовжила на кафедрі бібліотечно-інформаційного обслуговування дітей та юнацтва. У 1997 р. Валентина Миколаївна захистила кандидатську дисертацію [3] (науковий керівник – професор Долбенко Тетяна Олексіївна) за спеціальністю 07.00.08. «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» і отримала науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

У 1998 році підставі рішення Вчених рад Валентині Миколаївні присвоєне Вчене звання доцента; у 2001 році рішенням присвоєно вчене звання професора.

З 1999 по 2006 рр. Валентина Миколаївна очолювала кафедру книгознавства та видавничої діяльності. Під її керівництвом кафедра стала своєрідним центром з вивчення і розвитку теоретичних і прикладних проблем книгознавства. Діяльність очолюваної В.М.Медведевою кафедри була спрямована на організацію і оптимізацію навчального процесу та його науково-методичне забезпечення; здійснення науково-дослідної роботи у книжковій галузі та наукового керівництва бакалаврами, магістрами, аспірантами, студентами усіх форм навчання; здійснення інформаційно-виховної роботи із студентами. Кафедра стає профілюючою з підготовки висококваліфікованих фахівців книжкової справи в контексті Болонського процесу та відповідно до Державного стандарту вищої освіти. Було розроблено та вдосконалено початкові плани спеціальності «Книгознавець, менеджер видавничої діяльності» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст, магістр. За її участю здійснювалась розробка освітньо-професійних програм, кваліфікаційних характеристик спеціальності. Випускники кафедри працюють у провідних документно-інформаційних установах країни, бібліотеках, видавництвах, ВНЗ.

Професійна діяльність Валентини Миколаївни одержала високу оцінку на державному рівні. За вагомий особистий внесок у розвиток національної культури, високу результативність діяльності, спрямованої на підготовку фахівців у галузі культури у 2001 році Валентині Миколаївні присвоєно почесне звання Заслужений працівник культури України.

У 2004 році Валентина Миколаївна виконувала обов'язки директора Миколаївської філії КНУКіМ (за сумісництвом). У 2006 році була членом створеної підкомісії з книгознавства, бібліотекознавства та бібліографії (020102) згідно постанови Міністерства освіти і науки «Про Науково-методичну раду МОН і науково-методичні комісії з вищої освіти».

Нині Валентина Миколаївна перебуває на професора кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи КНУКіМ. Валентина Миколаївна бере активну участь не лише у громадському житті вишу, вона є активним учасником культурних заходів, які проводяться на підтримку бібліотек, книги і читання в українському суспільстві. Виступає з доповідями з

проблем книгознавства в Україні на міжнародних та всеукраїнських конференціях.

Валентина Миколаївна Медведєва – автор багатьох статей із актуальних проблем вітчизняного книгознавства, опублікованих на сторінках фахових збірників та періодики. Вона підготувала декілька бібліографічних покажчиків, присвячених життєвому і творчому шляху визначних українських постатей. Загальний науковий, практичний та педагогічний доробок науковця становить понад 150 наукових праць – це статті, навчальні і методичні посібники, які висвітлюють стан роботи бібліотек для дітей і юнацтва, розкривають актуальні проблеми та сприяють науковому розвитку книгознавчої галузі, а також використовуються у навчальному процесі та практичній діяльності бібліотек. Зокрема, серед них необхідно відзначити: навчальні посібники «Соціологія читання дітей. Підлітки як читачі української книги» (2000), «Інформаційний бізнес у сфері освіти, культури і мистецтва» (у співавторстві з Міщенком Г.Г.) (2000), «Сучасна українська література 80-90 рр. ХХ століття» (2001), «Книга і читання як соціокультурний феномен» (2001), «Книга як об'єкт духовності, культури і соціальної інформації» (2002); посібник «Стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика “Бакалавр”» (К., 2005 р.). Варто відзначити

«Словник книгознавчих термінів» (у співавторстві з Бураном В.А., Ковальчуком Л.Г., Сенченком М.І.) (2003), який є корисним для книгознавців, видавців, науковців, викладачів, а також студентів. Науковець є розробником авторських програми, навчально-методичних матеріалів із започаткованих курсів: «Соціально-психологічні основи бібліотечного обслуговування дітей, підлітків, юнацтва», «Книгознавство», «Сучасний літературний процес», «Основи книгознавства», «Основи науково-дослідної роботи», «Книга в культурі України: сучасний дискурс», «Вступ до фаху» та ін.

У дослідженнях розвитку вітчизняної бібліотекознавчої науки вагомим інформативним джерелом є видання під редакцією професора Медведєвої В.М. «Книгознавча школа: антологія» [224], у якій висвітлено науково-педагогічні здобутки фахівців книгознавчого, бібліотекознавчого і бібліографознавчого напрямків [1].

Вагомим є внесок ученого у підготовку і виховання нового покоління науковців. В. М. Медведєва здійснює наукове керівництво магістрами, аспірантами, здобувачами, передаючи їм навички організації і ведення наукових досліджень. Під її керівництвом захищено 7 кандидатських дисертацій. Також вона була опонентом при захисті кандидатських дисертацій..

Головним чином В. Медведєва зосереджує свою увагу на розвитку бібліотечно-інформаційного осередку в Україні. На думку науковця, бібліотека є важливою складовою культури, що надає користувачам не лише *інформаційні* послуги, але й сприяє *розвитку* інтелектуального і творчого потенціалу суспільства.

Глибоко шануючи своє родове коріння, В.М.Медведева є Членом Земляцтва «Миколаївщина»; підтримує творчу співпрацю з обласними бібліотечними установами та Спілками письменників, художників Миколаївщини.

Багаторічна професійна діяльність вченого відзначена численними нагородами та відзнаками, зокрема, свідченням цього є ряд відзнак Міністерства культури України: ювілейна медаль до 1500 річчя м. Києва, медаль ім. Н.К.Крупської, грамоти Міністерства культури.

За час роботи у колективі Київського національного університету культури і мистецтв зарекомендувала себе як талановитий науковець, шанований викладач, відзначається людяністю та турботою про своїх колег та студентів. Колектив наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв підготовлено бібліографічний покажчик, у якому відображені результати наукової і педагогічної діяльності науковця [2].

Валентина Миколаївна – людина з високими професійними якостями, якій властиві компетентність, одержимість, сподвижництво, знайшла своє чільне місце серед книгознавців України.

Заміжня. Чоловік Медвідь (Медведєв) В'ячеслав Григорович, письменник; має доньку Лесю (кандидат педагогічних наук).

Список використаних джерел:

1. Медведева В.М. Книгознавча школа: антологія / уклад. В.М.Медведева .– Київ: видавництво Ліра-К, 2016. – 644 с.
2. Медведева Валентина Миколаївна : біобібліогр. покажч. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; уклад. : Ю.І.Горбань, Л.А.Рибка, І.Л.Маловська, В.В.Степко, В.В.Лук'яненко; редкол.: М.М.Поплавський, Т.О.Долбенко, Л.І.Прокопенко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2015. – 204 с. : іл. – (Серія «Вчені КНУКіМ»; вип. 3).
3. Формування інтересу читачів - підлітків до української художньої літератури в бібліотеках для дітей: автореф. дис. канд пед. наук: 07.00.08 Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство / Київський держ. ін-т культури. - К., 1997. – 19 с.